

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SPORTOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	4
7.	EKLER.....	16

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kurum 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi olmadığı için, kurumda bu Kanunun öngördüğü muhasebe ve mali raporlama sistemi uygulanmamaktadır.

1- Kurum muhasebeleştirme işlemlerini,

a) Merkez Danışma Kurulu'nun 18.08.1997 tarih 182 sayılı makam onayı ile yürürlüğe giren Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Muhasebe Yönetmeliği,

b) 21.03.2007 tarih ve 26469 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanun,

c) 13.12.2007 tarih ve 26729 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Hasılat Dağıtım Yönetmeliği,

hükümlerine göre yapmaktadır.

2- Muhasebe sisteminde 01.01.2012 tarihinden itibaren Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Muhasebe Yönetmeliğine göre yönetim kurulu tarafından belirlenmiş olan Tek Düzen Hesap Planı kullanılmaktadır.

Spor Toto Teşkilat Başkanlığının 2017 yılı içerisinde gerçekleşen gelir ve giderleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Bütçe Gelirleri (TL)	TOPLAM	9.132.316.553,29
	Yurtiçi Satışlar	9.043.898.883,73
	Diğer Gelirler	10.207.394,97
	Faiz Gelirleri	60.408.629,83
	Olağandışı Gelirler	17.801.644,76
Bütçe Giderleri (TL)	TOPLAM	9.132.316.553,29
	Dağıtılacak İkramiye	5.335.900.341,42
	Şans Oyunları Vergisi	452.194.944,20

Kamu Payı	333.622.964,22
Personel Giderleri	17.238.237,96
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	36.446.702,69
Reklam ve Tanıtım Giderleri	914.329.769,85
İkramiye Ödeme Primi Giderleri	42.829.674,01
Merkezi Bahis Sistemi Ve Risk Yönetimi Merkezi Giderleri	126.614.584,40
İsim Hakkı Ve Futbol Federasyonu Payı Giderleri	373.567.126,92
Bayi Komisyonu Giderleri	807.974.060,44
Spor Genel Müdürlüğü Hissesi	688.613.660,58
Kıdem Tazminatı Fonu	2.984.486,60
Diğer Gelirlerden İndirilecek Giderler	-

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Geçici ve kesin mizan,

- Bilanço,
- Yevmiye defteri,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu,

güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Spor Toto Teşkilat Başkanlığının 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tabloların tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca Verilen Reklamlara Ait Bedellerin Tespitine İlişkin Kriterlerin Bulunmaması, Reklam Sözleşmelerinde Süreye İlişkin Düzenleme Bulunmaması, Reklam Anlaşmalarının Konusu ile Reklam Alanların Yükümlülüklerinin Tam Olarak Belirlenmemesi ve Reklam Harcamalarına İlişkin Denetimin Yetersiz Olması

Spor Toto Teşkilat Başkanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının hizmet ve faaliyetleri ile bunların tanıtımı konusunda Teşkilat Başkanlığınca yapılacak her türlü duyuru ve reklamlar ile bu kapsamda yapılacak harcamalar hakkında uygulanacak usul ve esasları düzenleyen Reklam Yönetmeliğinin, mevcut sorunları gidermede yetersiz kaldığı görülmüştür.

Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Reklam Yönetmeliği uyarınca gerçekleştirilen reklam harcamalarının incelenmesi neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

A) Yönetmelikte reklam verilmesine ve bedellerinin belirlenmesine ilişkin yazılı kriterler bulunmamaktadır.

28.05.2004 tarih ve 25475 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Spor Toto Teşkilat Başkanlığı

Reklam Yönetmeliğinin 6 ncı maddesi uyarınca, Spor Toto Teşkilat Başkanlığının ve oyunlarının tanıtımının;

- Kamu kurum ve kuruluşlarının sporun yaygınlaştırılması ve sporcunun desteklenmesine yönelik sportif faaliyetleri ile gençlik faaliyetleri ve projeleri,
- Her çeşit gençlik ve spor tesisi ile eğitim ve öğretim kurumlarının yapılması, yaptırılması, kiralanması, onarım ve bakımlarının yapılması, yarım kalan tesislerin tamamlanması ve tefrişatı,
- Teşkilatı sembolize edecek amblemler veya Toto yazısı bulunan takvim, top, kalem, bardak, anahtarlık, rozet, şilt veya kupa gibi materyallerin yaptırılması,
- Müşterek bahisle ilgili duyuru ve sonuçların yayınlanması,
- TV filmi, spot, cıngıl, afiş gibi reklam materyallerinin yaptırılması ve yayınlanması,
- Teşkilatı ve oyunlarını tanıtıcı reklam panoları yaptırılarak amatör ya da profesyonel spor kulüpleri, sosyal tesisler, stadyum, spor salonu, şehir merkezi gibi geniş halk kitlelerinin görebileceği yerlere asılması,
- Sporla ilgili alanlarda başarı gösterenlere, ulusal ve uluslararası sportif faaliyetlerde derece alan sporculara, amatör veya profesyonel spor takımlarına verilecek ödüller, için reklam bedeli karşılığında yapılabileceği belirtilmiştir.

Finanse edilecek spor tesisleri ve ödenecek reklam bedeli Yönetim Kurulu Kararı ile belirlenmektedir. Ancak reklamlara ilişkin ödeme belgeleri incelendiğinde, gerek reklam verilecek illerin spor tesislerinin veya faaliyetlerin belirlenmesinde gerekse reklam bedellerinin tespitinde yazılı kriterlerin olmadığı görülmüştür. 2013 ve 2017 yılları arasında;

- 2013 yılı için 549.433.347,00 TL,
- 2014 yılı için 536.488.585,00 TL,
- 2015 yılı için 806.640.373,00 TL,
- 2016 yılı için 676.545.133,00 TL,
- 2017 yılı için 1.091.669.858,00 TL.

olmak üzere toplam 3.660.777.296,00 TL'nin federasyonlar, valilikler, kaymakamlıklar, gençlik hizmetleri ve spor il müdürlükleri, belediyeler, spor kulüpleri, gençlik ve sportif amaçlı dernekler ile kamu kurum ve kuruluşlarına aktarılmasının kararlaştırıldığı görülmektedir.

Ayrıca yıllar itibariyle yapılan reklam harcamalarına bakıldığında,

- Ulusal ve uluslararası faaliyetlerin gerçekleştirilmesine yönelik olarak bütçe

büyüklikleri birbirine yakın olan bağımsız spor federasyonlarına çok farklı büyüklüklerde reklam bedellerinin ödendiği,

- Aynı ligde mücadele eden spor kulüplerine aynı yıl için farklı tutarlarda reklam bedellerinin ödendiği,
- Aynı yıl için aynı işlerin yapılması karşılığında ilçe belediyelerine farklı tutarlarda reklam bedellerinin ödendiği,

görülmektedir.

Reklam bedeli verilmesine ilişkin olarak kriterler belirlenmediği için, federasyonlar, spor kulüpleri, belediyeler ve diğer kurum ve kuruluşlara ödenen reklam bedelleri arasında ciddi farklılıklar meydana gelmekte, benzer bütçe büyüklüğündeki ya da aynı ligdeki veya aynı ildeki federasyon, spor kulübü, gençlik ve sportif amaçlı dernekler ve belediyelerden sportif faaliyetlerinin reklam karşılığı finanse edilmesi imkanından faydalanamayanların hangi kritere göre yararlanmamış olduklarının izah edilmesi güçleşmektedir.

Reklam yardımı talebinde bulunan kurum ve kuruluşların başvuruları değerlendirmeye tabi tutulurken objektif kriterlere dayalı değerlendirme mekanizmasının belirlenmesi gerekmektedir.

B) Reklam sözleşmelerinde “sözleşmenin konusu” kısmı eksik olarak düzenlenmektedir. Tesislerin yapımına ya da yapımının tamamlanmasına ilişkin olarak verilen reklam bedelleri hariç olmak üzere, reklam verilen kurum, kuruluşlarla ile yapılan reklam sözleşmelerinde, hangi iş karşılığında reklam bedeli verileceği hususuna sözleşmenin konusu kısmında yer verilmemektedir. Sözleşmelerin konusu olarak, reklam konusu tesislere Spor Toto Teşkilat Başkanlığı reklamı koyulması karşılığında reklam bedeli verilmesi şeklinde düzenlemeler yapılmış olup bu reklam bedellerinin Reklam Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinde belirtilen hususlardan hangisi uyarınca talep edildiği ve ödendiği bilinmemektedir.

C) Reklam sözleşmelerinde, sözleşmenin süresine ilişkin düzenleme bulunmamaktadır. Reklam Yönetmeliğinde ve reklam sözleşmelerinde tesis yapılmadığı takdirde bedelin geri alınacağı belirtilmesine karşın, protokollerde tesisin ne kadar sürede yapılması gerektiği açık değildir. Spor tesislerinin tefrişatı ve bakım-onarımı amacıyla yapılan ödemelerde ise, süre konusu yer almadığı gibi tefrişat yapılmadığı takdirde bedelin geri alınacağına ilişkin hüküm de bulunmamaktadır.

D) Reklam sözleşmelerinde, reklam bedeli verilen kurum ve kuruluşların yükümlülükleri tam olarak belirlenmemiştir. Reklam sözleşmelerinden bazıları incelendiğinde, reklam harcamalarının gerçekleştirilmesine ilişkin olarak gençlik hizmetleri ve spor il

müdürlükleri ya da diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yükümlülüklerinin eksik düzenlendiği görülmektedir. Sözleşmelerin, tarafların hak ve yükümlülüklerini gösteren ilgili maddelerinde; reklam alanların yükümlülüğü olarak sadece, Spor Toto reklam tabelalarının nasıl olacağı, tabela ebatları, sayıları vs gibi hususlar düzenlenmiştir. Sözleşmenin konusu hususunun da net olarak düzenlenmediği düşünülecek olursa, imzalanan reklam sözleşmelerinin sadece kurum ve kuruluşlara reklam tabelası yaptırtmak için imzalandığı, kurum kuruluşlarının reklam tabelası yaptırmaktan başka yükümlülüğü bulunmadığı gibi bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Hatta reklam tabelasının bir kez asılı bulunması yeterli görülmekte tesisin kullanıldığı ileriki dönemlerde reklamın devam edip etmediği denetlenmemekte ve buna gerek de duyulmamaktadır. Halbuki, anılan Yönetmeliğin 6 ncı maddesi uyarınca reklam bedeli hangi amaç için talep ediliyorsa o amacın açıkça sözleşmede belirtilmiş olması ve bu amacın gerçekleştirilmesine ilişkin yükümlülüklerin de tam olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, sözleşmelerde reklam bedellerinin hangi iş için harcanacağı belirtilmediği gibi, harcaması gerçekleştirilen işlere ilişkin kanıtlayıcı belgelerin (fatura, fotoğraf v.s gibi) Teşkilat Başkanlığına gönderilmesi yükümlülüğü de bulunmamaktadır.

E) Reklam bedellerinin takibine ilişkin olarak Teşkilat Başkanlığında sağlıklı işleyen bir takip ve denetim mekanizması bulunmamaktadır.

Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Reklam Yönetmeliğinin “Denetim” başlıklı 8 inci maddesinde;

“Yönetim Kurulunca uygun görülen her türlü reklam çalışması, Organizasyon ve Reklam Şube Müdürlüğüne takip edilir ve denetlenir.”

denilmektedir.

Buna göre, Organizasyon ve Reklam Şube Müdürlüğüne her türlü reklam bedeli ödemelerinin takibi ve denetiminin yapılması gerekmektedir. Ancak reklam harcamalarına ilişkin olan sözleşme ve belgeler incelendiğinde, ilgili şube müdürlüğüne sadece spor tesislerinin yapımı karşılığında verilen reklam bedellerinin takibinin yapıldığı, inşa ettirilen tesislere ilişkin olarak düzenlenen hak ediş belgelerinin ve eki belgelerin (tesislere ait fotoğraflar gibi) istenildiği, bunun dışında gerçekleşen reklam harcamalarının önemli bir kısmının takibinin ve denetiminin yapılmadığı görülmüştür.

Reklam bedellerinin verilmesine ilişkin olarak düzenlenen sözleşmelerde sözleşmenin konusu kısmının eksik olarak düzenlenmesi, hangi işin karşılığı olarak reklam bedelinin verildiğinin belirtilmemesi, reklam harcamalarının gerçekleştirilmesine ilişkin olarak kamu kurum ve kuruluşlarının yükümlülüklerin eksik olarak belirlenmesi, ayrıca sözleşmelerde reklam bedellerinin hangi iş için harcanacağına belirtilmemesinin yanı sıra başvuru amacına

yönelik harcaması gerçekleştirilen işlere ilişkin kanıtlayıcı belgelerin (fatura, fotoğraf v.s gibi) Teşkilat Başkanlığına gönderilmesi şartının aranmaması hususları birlikte ele alındığında, tüm bu süreçlere ilişkin takip ve denetimin yapılmasına yönelik bir mekanizma oluşturulmadığından fiilen denetim yapılması da mümkün bulunmamaktadır.

Bu itibarla, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar uyarınca, Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından reklam bedellerinin ve reklam bedeli verilecek kuruluşların belirlenmesine ilişkin olarak kriter belirlenmesi ve reklam sözleşmelerinde; konu, süre ve yükümlülükler kısımlarının detaylı şekilde düzenlenmesi, reklam harcamalarına ilişkin takip ve denetim sisteminin kurulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Spor Toto Teşkilat Başkanlığının, Gençlik ve Spor Bakanlığının ve Teşkilat Başkanlığının oyunlarının tanıtımı ve reklamının yaptırılması kapsamında yapılacak harcamalar hakkında uygulanacak usul ve esaslar Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Reklam Yönetmeliğinde belirtilmiştir. Teşkilat Başkanlığınca yapılan tüm duyuru ve reklam harcamaları bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Reklam sözleşmesinin kimlerle imzalanacağı, reklam bedelinin miktarı, sözleşmelerin süresi gibi hususlar ilgili Yönetmeliğin verdiği yetki doğrultusunda belirlenmektedir.

Yapılan her sözleşmede, sözleşmenin konusu açık bir şekilde belirtilmektedir. Öyle ki, Bugüne dek yapılan hiçbir sözleşmede, taraflar arasında sözleşmenin konusunun ne olduğuna ilişkin bir ihtilaf yaşanmamıştır. Aynı şekilde, akdedilen her sözleşmede yapılacak reklamların süresi de açık bir şekilde belirtilmiş olup, bu konuda da taraflar arasında bir ihtilaf yaşanmamıştır.

Sözleşmelerde, ilgili reklam anlaşmasının Yönetmeliğin hangi maddesine dayanılarak yapıldığını belirtme gereği duyulmamıştır. Zira, sözleşmelerin, Reklam Yönetmeliğinin hangi maddesine ilişkin olarak düzenlendiği hususu, reklam verilen mecraların mahiyetinden kolayca anlaşılabilir şekilde düzenlenmektedir.

Teşkilat Başkanlığımızca yapılan reklam sözleşmelerinde belirtilen reklam yükümlülüklerinin yerine getirilip getirilmediğinin denetimi ise, Teşkilat Başkanlığımızın Organizasyon ve Reklam Şube Müdürlüğü’nce yapılmaktadır. Yapılan denetimlerde, sözleşme ile reklam yapma borcu altına girmiş olan tarafın, ilgili sözleşmede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği; reklamın sözleşmede belirtilen şekilde yapılıp yapılmadığı incelenmektedir. Buna ek olarak, yapım ve tefrişat işleri için verilecek reklamlarda ise, tesisin veya tefrişatın tamamlanıp tamamlanmadığı hususu da ilgili Şube Müdürlüğünce kontrol

edilmekte; tesisin veya tefrişatın tamamlanmadığının tespit edilmesi halinde, daha önceden ödenen reklam bedelinin iadesi talep edilmektedir.

Dolayısıyla, hem sözleşme öncesi hem de sözleşme sonrası işlemlerde, Reklam Yönetmeliğince tanınan yetkiler doğrultusunda gerekli ve yeterli olan işlemler Teşkilat Başkanlığımızca titizlikle yerine getirilmektedir.”

denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresince, bulgunun “A” bendinde yer alan, “Reklam Yönetmeliğinde reklam verilmesine ve bedellerinin belirlenmesine ilişkin yazılı kriterler bulunmaması” hususuna ilişkin olarak herhangi bir açıklama getirilmemiştir.

Bulgunun “B” bendinde yer alan, “reklam sözleşmelerinde sözleşmenin konusu kısmının eksik olarak düzenlenmesi” hususuna ilişkin olarak İdarenin göndermiş olduğu cevapta, İdarece bütün reklam sözleşmelerinde sözleşmenin konusunun açıkça düzenlendiği ifade edilmiştir. İdarenin “sözleşmenin konusu” olarak nitelendirdiği husus, Teşkilat Başkanlığının tanıtımına ilişkin reklamların nerede yer alacağına ilişkin düzenlemelerin sözleşmelere konulmasıdır. Oysa ki, bulgu konusu edilen husus, reklam sözleşmelerinde sözleşmenin konusu kısmının hiç düzenlenmemesi değil, eksik düzenlenmiş olmasıdır. Tesislerin yapımına ya da yapımının tamamlanmasına ilişkin olarak verilen reklam bedelleri hariç olmak üzere, reklam verilen kurum, kuruluşlarla ile yapılan reklam sözleşmelerinde, hangi iş karşılığında reklam bedeli verileceği hususuna sözleşmenin konusu kısmında yer verilmemektedir. Sözleşmelerin konusu olarak, sadece reklam konusu tesislere Spor Toto Teşkilat Başkanlığı reklamı koyulması karşılığında reklam bedeli verilmesi şeklinde düzenlemeler yapılmıştır.

Bulgunun “C” bendinde yer alan, “reklam sözleşmelerinde, sözleşmenin süresine ilişkin düzenleme bulunmaması” hususuna ilişkin olarak, İdare cevabında, akdedilen her sözleşmede yapılacak reklamların süresinin açık bir şekilde belirtilmiş olduğu, bu konuda da taraflar arasında bir ihtilaf yaşanmadığı ifade edilmiştir. İdarenin “sözleşmenin süresi” olarak nitelendirdiği husus, Teşkilat Başkanlığının tanıtımına ilişkin reklamların ne kadar süre ile konulacağına ilişkin düzenlemelerin sözleşmelere konulmasıdır. Oysa ki, bulgu konusu edilen husus reklam sözleşmelerine konu tesislerin yapımının ya da tefrişat ve bakım onarımlarının ne kadar sürede yapılması gerektiğinin düzenlenmemesidir. Reklam Yönetmeliğinde ve reklam sözleşmelerinde tesis yapılmadığı takdirde bedelin geri alınacağı belirtilmesine karşın,

protokollerde tesisin ne kadar sürede yapılması gerektiği açık değildir. Spor tesislerinin tefrişatı ve bakım-onarımı amacıyla yapılan ödemelerde ise, süre konusu yer almadığı gibi tefrişat yapılmadığı takdirde bedelin geri alınacağına ilişkin hüküm de bulunmamaktadır.

Bulgunun “D” bendinde yer alan, “reklam sözleşmelerinde, reklam bedeli verilen kurum ve kuruluşların yükümlülüklerinin tam olarak yer almaması ve yönetmeliğin hangi maddesine dayanılarak reklam verildiğinin belirtilmemesi” hususuna ilişkin olarak İdarece gönderilen cevapta, sözleşmelerde, ilgili reklam anlaşmalarının Yönetmeliğin hangi maddesine dayanılarak yapıldığını belirtme gereği duyulmadığı, sözleşmelerin, Reklam Yönetmeliğinin hangi maddesine ilişkin olarak düzenlendiği hususunun, reklam verilen mecraların mahiyetinden kolayca anlaşılabilir şekilde düzenlendiği ifade edilmiştir. Oysa ki, taraflar arasında bir sözleşme düzenlenirken, taraflarının yükümlülüklerinin ve sözleşmenin dayandığı mevzuat hükümlerinin açıkça belirtilmiş olması gerekir. Yükümlülüklerin açıkça belirlenmediği durumlarda, yükümlülükleri yerine getirmemenin yaptırımlarının ne olacağı hususu da belirsiz kalmaktadır.

Reklam sözleşmelerinden bazıları incelendiğinde, reklam harcamalarının gerçekleştirilmesine ilişkin olarak gençlik hizmetleri ve spor il müdürlükleri ya da diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yükümlülüklerinin eksik düzenlendiği görülmektedir. Sözleşmelerin, tarafların hak ve yükümlülüklerini gösteren ilgili maddelerinde; reklam alanların yükümlülüğü olarak sadece, Spor Toto reklam tabelalarının nasıl olacağı, tabela ebatları, sayıları vs. gibi hususlar düzenlenmiştir. Sözleşmenin konusu hususunun da net olarak düzenlenmediği düşünülecek olursa, imzalanan reklam sözleşmelerinin sadece kurum ve kuruluşlara reklam tabelası yaptırtmak ve detayları belirtmek için imzalandığı, kurum kuruluşlarının reklam tabelası yaptırtmakla ilgili yükümlülüklerinin ön plana çıktığı bunun dışında başkaca bir yükümlülüklerin bulunmadığı gibi bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Hatta reklam tabelasının bir kez asılı bulunması yeterli görülmekte tesisin kullanıldığı ileriki dönemlerde reklamın devam edip etmediği denetlenmemektedir. Halbuki, anılan Yönetmeliğin 6 ncı maddesi uyarınca reklam bedeli hangi amaç için talep ediliyorsa o amacın açıkça sözleşmede belirtilmiş olması ve bu amacın gerçekleştirilmesine ilişkin yükümlülüklerin de tam olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

Bulgunun “E” bendinde yer alan, “reklam bedellerinin takibine ilişkin olarak Teşkilat Başkanlığında sağlıklı işleyen bir takip ve denetim mekanizması bulunmaması” hususuna ilişkin olarak İdarece gönderilen cevapta, reklam sözleşmelerinin denetiminin Organizasyon ve

Reklam Şube Müdürlüğünce yapıldığı, yapılan denetimlerde, sözleşme ile reklam yapma borcu altına girmiş olan tarafın, ilgili sözleşmede belirtilen yükümlülükleri yerine getirip getirmediğinin; reklamın sözleşmede belirtilen şekilde yapılıp yapılmadığının incelendiği, ifade edilmiştir. Organizasyon ve Reklam Şube Müdürlüğünce bütün reklam sözleşmelerinin denetimi yapılmadığı gibi, etkin işleyen bir denetim sistemi de bulunmamaktadır. Yerinde yapılan denetimlerde reklam harcamalarına ilişkin olan sözleşme ve belgeler incelendiğinde; ilgili şube müdürlüğünce sadece spor tesislerinin yapımı karşılığında verilen reklam bedellerinin takibinin yapıldığı, inşa ettirilen tesislere ilişkin olarak düzenlenen hak ediş belgelerinin ve eki belgelerin (tesislere ait fotoğraflar gibi) istenildiği, bunun dışında gerçekleşen reklam harcamalarının önemli bir kısmının takibinin ve denetiminin yapılmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca reklam bedellerinin verilmesine ilişkin olarak düzenlenen sözleşmelerde, sözleşmenin konusu kısmının eksik olarak düzenlenmesi, hangi işin karşılığı olarak reklam bedelinin verildiğinin belirtilmemesi, reklam harcamalarının gerçekleştirilmesine ilişkin olarak kamu kurum ve kuruluşlarının yükümlülüklerinin eksik olarak belirlenmesi ve sözleşmelerde reklam bedellerinin hangi iş için harcanacağına belirtilmemesinin yanı sıra başvuru amacına yönelik harcaması gerçekleştirilen işlere ilişkin kanıtlayıcı belgelerin (fatura, fotoğraf vb.) Teşkilat Başkanlığına gönderilmesi şartının aranmaması hususları birlikte ele alındığında, tüm bu süreçlere ilişkin takip ve denetimin yapılmasına yönelik etkin bir mekanizma oluşturulmadığı görülmektedir.

Bu itibarla, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar uyarınca, Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından reklam bedellerinin ve reklam bedeli verilecek kuruluşların belirlenmesine ilişkin olarak kriter belirlenmesi ve reklam sözleşmelerinde; konu, süre ve yükümlülükler kısımlarının detaylı şekilde düzenlenmesi, reklam harcamalarına ilişkin takip ve denetim sisteminin kurulması gerekmektedir.

BULGU 2: Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Muhasebe Yönetmeliğinin Kurumun Mevcut Hukuki ve İdari Yapısı İle Uyumlu Olmaması

Spor Toto Teşkilat Başkanlığının tüm mali işlemlerinin kayıtlarının yapılması ve raporlanmasına dair muhasebe hizmetlerine ilişkin usul ve esasları düzenleyen Muhasebe Yönetmeliğinin, Kurumun mevcut hukuki ve idari yapısı ile uyumlu olmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi olmayan Kurum, muhasebe işlemlerini;

a) Merkez Danışma Kurulunun 18.08.1997 tarih ve 182 sayılı makam onayı ile yürürlüğe giren Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Muhasebe Yönetmeliği,

b) 21.03.2007 tarih ve 26469 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5602 Sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanun,

c) 13.12.2007 tarih ve 26729 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Hasılat Dağıtım Yönetmeliği, hükümlerine göre yapmaktadır.

Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Muhasebe Yönetmeliği 18.08.1997 tarihinde 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 10 uncu maddesine dayanılarak Merkez Danışma Kurulu tarafından çıkarılmıştır.

Yönetmeliğin hazırlandığı ve yürürlüğe girdiği dönemde Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Spor Genel Müdürlüğüne bağlı bir Kurum olarak faaliyetlerini yürütmekte iken, 03.06.2011 tarih ve 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Spor Genel Müdürlüğünden ayrılarak Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı, tüzel kişiliğe haiz bir kurum haline gelmiştir. Kurumun muhasebe sisteminde 01.01.2012 tarihinden itibaren Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Muhasebe Yönetmeliğine göre Yönetim Kurulu tarafından belirlenmiş olan Tek Düzen Hesap Planı kullanılmaktadır.

Ayrıca, Kurumun kuruluş kanunu olan 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanuna 20.02.2014 tarihinde eklenen ek 2 nci madde ile Kuruma ait gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin ve borçların hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanmasına dair muhasebe hizmetlerine ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği hükmü getirilmiştir.

Her ne kadar 7258 sayılı Kanuna eklenen ek madde ile muhasebe hizmetlerine ilişkin usul ve esasların yönetmelik ile düzenleneceği bildirilmişse de, yeni düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar mevcut düzenlemelerin uygulanmasına devam olunacağına dair herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanuna 20.02.2014 tarihinde eklenen ek 2 nci madde ile Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Muhasebe Yönetmeliğinin yürürlüğe konulması öngörülmesine ve 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporunda konu edilmiş olmasına rağmen, söz konusu yönetmelik 2017 yılında da yürürlüğe konulmamıştır.

Bu itibarla, Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Muhasebe Yönetmeliğinin Kurumun mevcut hukuki ve idari yapısına göre yeniden hazırlanarak yürürlüğe konulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Muhasebe Yönetmeliğinin Kurumun mevcut hukuki ve idari yapısı ile uyumlu olması için gerekli mevzuat değişikliği çalışmalarının halen devam etmekte olduğu ve bu çalışmaların en kısa sürede sonuçlandırılmasına gayret edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; konu ile ilgili bulgu ve önerimizde Kurum ile mutabık olduğu değerlendirilmektedir.

Bu husus 2016 yılı denetim raporunda da konu edilmiş ancak bir ilerleme sağlanamamıştır. Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Muhasebe Yönetmeliği'nin Kurumun mevcut hukuki ve idari yapısına göre yeniden hazırlanarak yürürlüğe konulup konulmadığı takip edilecektir.

BULGU 3: Taşınır Mal İşlemlerine İlişkin Mevzuatın Bulunmaması

Spor Toto Teşkilat Başkanlığına ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesi, taşınır yönetim sorumlularıyla bunlar adına görev yapacak olanların belirlenmesi ve taşınırların bedelsiz devrine ilişkin esas ve usulleri belirleyen Taşınır Mal Yönetmeliğinin bulunmadığı görülmüştür.

Kurum 5018 sayılı Kanuna ve dolayısıyla 18.01.2007 tarihli ve 26407 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliğine tabi olmamakla birlikte, taşınır mallara ilişkin iş ve işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre yerine getirilmektedir.

Kurumun tabi olduğu mevzuat düzenlemeleri incelendiğinde; Kurumun taşınır mallara ilişkin iş ve işlemler hakkında Taşınır Mal Yönetmeliği bulunmadığı gibi, 18.01.2007 tarihli ve 26407 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerinin uygulanacağına dair bir düzenleme de bulunmamaktadır.

5018 sayılı Kanuna ve dolayısıyla bu Kanuna dayanılarak çıkartılan yönetmeliklere tabi olmamakla birlikte, ayrı bir tüzel kişiliğe haiz olan Spor Toto Teşkilat Başkanlığının taşınır mal işlemlerinin hangi usul ve esaslara uygun olarak yapılacağı belirlenmesi gerekmektedir. Bu husus 2016 yılı denetim raporunda konu edilmiş ancak bir ilerleme sağlanamamıştır.

Bu itibarla, Spor Toto Teşkilat Başkanlığı taşınır mal işlemlerinin hangi usul ve esaslara göre yapılacağı ya ayrı bir yönetmelik ile düzenlenmesi ya da taşınır mallara ilişkin iş ve işlemlerin anılan Taşınır Mal Yönetmeliğine göre yürütüleceğine dair bir düzenleme yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Muhasebe Yönetmeliğinin Kurumun mevcut hukuki ve idari yapısı ile uyumlu olması için gerekli mevzuat değişikliği çalışmalarının halen devam etmekte olduğu ve bu çalışmaların en kısa sürede sonuçlandırılmasına gayret edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; konu ile ilgili bulgu ve önerimizde Kurum ile mutabık olduğu değerlendirilmektedir.

Bu husus 2016 yılı denetim raporunda da konu edilmiş ancak bir ilerleme sağlanamamıştır. Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Muhasebe Yönetmeliği'nin Kurumun mevcut hukuki ve idari yapısına göre yeniden hazırlanarak yürürlüğe konulup konulmadığı takip edilecektir.

BULGU 4: Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Personel Yönetmeliğinin Kurumun Mevcut Hukuki ve İdari Yapısı ile Uyumlu Olmaması

Spor Toto Teşkilat Başkanlığının personelin hizmete alınma, nitelik, atanma, yer değiştirme, ilerleme, hak ve yükümlülükleri ve diğer özlük haklarına ilişkin usul ve esaslarını düzenleyen Personel Yönetmeliğinin, Kurumun mevcut hukuki ve idari yapısı ile uyumlu olmadığı görülmüştür.

Kurum personel işlemlerini 26.01.1994 tarihli Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Personel Yönetmeliği hükümlerine göre yürütmektedir. Söz konusu yönetmelik, 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 10 uncu maddesine dayanılarak Merkez Danışma Kurulu tarafından çıkarılmıştır.

Yönetmeliğin hazırlandığı ve yürürlüğe girdiği dönemde Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Spor Genel Müdürlüğüne bağlı bir Kurum olarak faaliyetlerini yürütmekte iken, 03.06.2011 tarih ve 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Kurum Spor Genel Müdürlüğünden ayrılarak Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı, tüzel kişiliğe haiz bir Kurum haline gelmiştir.

Kurumun kuruluş kanunu olan 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanuna 20.02.2014 tarihinde eklenen ek 2 nci madde ile personelin; hizmete alınma, nitelik, atanma, yer değiştirme, ilerleme, hak ve yükümlülükleri ve diğer özlük haklarına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği hükmü getirilmiştir. 7258 sayılı Kanuna eklenen ek madde ile personel işlemlerine ilişkin usul ve esasların yönetmelik ile düzenleneceği öngörülmekle birlikte, yeni düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar mevcut düzenlemelerin uygulanmasına devam olunacağına dair herhangi bir

hüküm de bulunmamaktadır.

7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanuna 20.02.2014 tarihinde eklenen ek 2 nci madde ile Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Personel Yönetmeliğinin yürürlüğe konulması öngörülmesine ve 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporunda konu edilmiş olmasına rağmen, söz konusu yönetmelik 2017 yılında da yürürlüğe konulmamıştır.

Bu itibarla, Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Personel Yönetmeliğinin Kurumun mevcut hukuki ve idari yapısına göre yeniden hazırlanarak yürürlüğe konulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle; Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Personel Yönetmeliğinin Kurumun mevcut hukuki ve idari yapısı ile uyumlu olması için gerekli mevzuat değişikliği çalışmalarının halen devam etmekte olduğu ve bu çalışmaların en kısa sürede sonuçlandırılmasına gayret edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; kamu idaresi cevabında, Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Personel Yönetmeliği'nin Kurumun mevcut hukuki ve idari yapısı ile uyumlu olması için gerekli mevzuat değişikliği çalışmalarının halen devam etmekte olduğu bildirilmiştir.

Bu husus 2016 yılı denetim raporunda da konu edilmiş ancak bir ilerleme sağlanamamıştır. Spor Toto Teşkilat Başkanlığı Personel Yönetmeliği'nin Kurumun mevcut hukuki ve idari yapısına göre yeniden hazırlanarak yürürlüğe konulup konulmadığı takip edilecektir.

7. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI					
31.12.2017 TARİHLİ AYRINTILI BİLANÇO					
AKTİF (VARLIKLAR)		TL		PASİF (KAYNAKLAR)	
AÇIKLAMA	CARİ DÖNEM		AÇIKLAMA	CARİ DÖNEM	
	31.12.2016			31.12.2016	
I-DÖNEN VARLIKLAR		1.819.438.970,39	II-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		422.253.007,04
A-Hazır Değerler	1.817.644.039,38		A-Ticari Borçlar	201.925.811,94	
1-Kasa	91.871,96		1-Sunular	201.867.425,85	
2-Bankalar	1.017.553.085,62		2-Alınan Depozito ve Teminatlar	59.385,09	
B-Ticari Alacaklar	1.771.059,42		B-Diğer Borçlar	138.402.472,93	
1-Alacak			1-Personel Borçlar	24.829,88	
2-Alacak Senetleri			2-Diğer Çeşitli Borçlar	138.377.644,05	
3-Verilen Depozito ve Teminatlar			C-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülük	365.987.710,13	
4-Çeşitli Ticari Alacaklar	1.771.059,42		1-Ödenecek Vergi ve Fonlar	326.729.180,40	
C-Diğer Alacaklar	7.500,00	7.500,00	2-Ödenecek Sosyal Güv. Kesintileri	301.763,87	
1-Diğer Çeşitli Alacaklar	7.500,00		3-Ödenecek Diğer Yükümlülükler	38.877.865,77	
D-Diğer Dönen Varlıklar	15.751,59	15.751,59	D-Borç ve Güler Karşılıkları	(281.381.897,96)	
1-İş Anaraları	15.751,59		1-Dönem Karı Vergi ve Diğ.Yas.Yük.Karşılığ	(331.620.964,22)	
E-Gelirli Arz, Alın, Gözetim ve Gelir Tık.			2-Kadem Taahhütlü Karşılığ	11.714.714,68	
1-Gelir Tahakkukatı			3-Maliyet Gösterimi Karşılığ	37.924.361,58	
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI		1.819.438.970,39	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI		422.253.007,04
II-DURAN VARLIKLAR		2.702.420,79	IV-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		171.391.964,45
A-Maddi Duran Varlıklar	2.297.414,24		A-Ticari Borçlar	171.391.964,45	
1-Taahhütler			1-Alınan Depozito ve Teminatlar	171.391.964,45	
2-Denetim raporları	2.297.414,24		B-BORÇ VE GÜLER KARŞILIKLARI		
3-Birikinti Amortismanları (-)			1-Mali Pyanngı Borç ve Güler Karşılıkları		
B-Maddi Olmayan Duran Varlıklar	405.006,54	405.006,54	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI		171.391.964,45
1-Haklar	405.006,54		V-ÖZKAYNAKLAR		428.456.129,88
			A-Geçmiş Yıllar Karları	94.871.305,60	
			1-Geçmiş Yıllar Karları	94.871.305,60	
			B-Dönem Net Karı	333.622.964,22	
			1-Dönem Net Karı	(333.622.964,22)	
DURAN VARLIKLAR TOPLAMI		2.702.420,79	ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI		428.456.129,88
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI		1.022.141.391,17	PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI		1.022.141.391,17
GENEL TOPLAM		1.022.141.391,17	GENEL TOPLAM		1.022.141.391,17

DİP NOT:

NAZİM HESAPLAR TOPLAMI	378.700.202,69
1- Firma Teminat Mektupları	180.113.302,69
2- Bayi Teminat Mektupları	1.220.000,00
3- Döviz Karşılığ Teminat Mektupları	192.386.900,00
4- İnşaat (Mühd Bayi) Teminat Mektubu	25.000.000,00

